

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **N. M. K.**, zast. Michalem Benčokem, advokátem, se sídlem Václavské nám. 17, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 7.2004, č. j. 64 Az 14/2004 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 8. 1. 2004, č. j. OAM-6498/VL-18-04-BZ-2003 byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). V odůvodnění rozhodnutí poukázal žalovaný na to, že žalobce má bulharskou státní příslušnost a národnost. Konstatoval dále, že se seznámil se situací v zemi státní příslušnosti žadatele. Uvedl, že Dokument oddělení zahraničních vztahů a informací odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky za rok 2002 hodnotí Bulharsko jako bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Podle tohoto hodnocení, které vychází z více informačních zdrojů uvedených přímo ve zprávě, a ze zpráv MZV USA, které byly vydány v roce 2002 a 2003, státní moc v Bulharsku dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů. Bulharská republika ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách. V zemi působí bez jakýchkoliv omezení množství nevládních organizací dohlížejících na dodržování lidských práv. Po zhodnocení dalších dokladů o poměrech v Bulharsku dospěl žalovaný k závěru, že Bulharsko splňuje znaky bezpečné země původu ve smyslu zákona o azylu. Vycházel dále ze zjištění, že žadatel jako důvody pro udělení azylu uvedl

pronásledování soukromými osobami, avšak násilné jednání osob ve své vlasti nijak neřešil, o pomoc na státní či nestátní organizace se neobrátil. Konstatoval dále, že v průběhu správního řízení bylo tedy objasněno, že v případě žadatele není možno dovodit, že by státní moc v jeho případě nedodržovala lidská práva, nebo že by nebyla způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu. Uvedl, že snahu o legalizaci pobytu v České republice nelze rovněž podřadit zákonným důvodům pro udělení azylu. Právní úpravu pobytu cizinců na území České republiky obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, jejichž institutu měl žadatel možnost využít. Správní orgán konstatoval, že na základě výše uvedených informací o politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Bulharsku a na základě výpovědí žadatele, shledal, že v jeho případě lze Bulharsko považovat za bezpečnou zemi původu. Tím byly podle žalovaného naplněny podmínky ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, proto byla žádost účastníka řízení zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž poukazoval na to, že z Bulharska utekl s manželkou z toho důvodu, že v této zemi má mnoho problémů. Od doby, kdy je v České republice, žije lépe a je spokojený, chování a plnění povinností vůči nim je velmi dobré. Žádal, aby mohl zůstat v České republice.

Krajský soud rozsudkem ze dne 19. 7. 2004, č. j. 64 Az 14/2004 – 26 žalobu žalobce zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Dále vyslovil, že České republice se náhrada nákladů řízení nepřiznává. Ve svém rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že žalobce z Bulharska odcestoval ze strachu o svůj život. V České republice žil u známých po dobu jednoho měsíce a potom požádal o azyl. V Bulharsku mu byl odcizen kamion s nákladem a neznámými pachateli mu bylo vyhrožováno, stejně tak jeho manželce. Policie případ vyšetřovala, ale protože se obával „mafiánů“, vycestoval do České republiky. Soud poté citoval ustanovení § 12 a § 2 odst. 5 zákona o azylu a dospěl k závěru, že správní orgán nepochybil, pokud žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalobce (dále jen též „stěžovatel“), a to z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Především namítal, že správní orgán v řízení o udělení azylu porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb. (dále jen správní řád). Vyslovil přesvědčení, že jeho nárok na udělení azylu lze podřadit pod zákonná ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, jelikož má neustále odůvodněné obavy o svůj život a to ze strachu z neznámých „mafijních“ struktur, které ho oloupily. Mocenské orgány Bulharska se nevěnují svým úkolům – vše je podřízeno jen plnění úkolů nejvyšší priority, tj. případů, kde jsou mrví nebo více mrtvých a má na tom zájem sama vláda či nejvyšší politické kruhy. Tvrdil, že vláda na území Bulharska není schopna zajistit ochranu občanů před neobyčejně vysokým stupněm kriminality. Dále namítal, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Namítal, že v průběhu řízení nebyl zjištěn úplně a správně přesný stav věci a důkazy, které si soud opatřil byly neúplné a zakládaly se fakticky jen na dokladech obsažených ve správním spise. Situaci na území Bulharska nelze rozhodně brát jako stabilizovanou a z toho důvodu nemohl soud posoudit správně skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřeboval. Nesprávnost postupu krajského soudu spatřoval v nesprávnosti posuzování bezpečnostní situace na území Bulharska a v důsledku těchto protiprávních postupů došlo podle jeho názoru k nesprávným rozhodnutím, kterými byla

porušena jeho práva. Navrhoval, aby napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Navrhoval, aby kasační stížnost byla zamítnuta a aby odkladný účinek kasační stížnosti nebyl přiznán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že byla podána z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, b) vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku neshledal.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podle žádosti o udělení azylu ze dne 14. 12. 2003, odjel stěžovatel z Bulharska v listopadu 2003 poté, co měl problémy s bulharskou mafií. Uvedl, že pracoval v dopravní firmě a opakovaně ho zastavili neznámí muži, přičemž v druhém případě mu vzali kamion a zboží. V září 2003 přišli tito muži za stěžovatelem domů a zmlátili ho i jeho ženu. Stěžovatel podal trestní oznámení na policii, avšak aniž by vyčkal jeho vyřešení, odjel do České republiky. Na jiné státní orgány se neobrátil. Uvedl dále, že žádost podává z důvodu legalizace pobytu v ČR. Tyto skutečnosti potvrdil i ve vlastnoručně psaném prohlášení a v protokolu o pohovoru ze dne 23. 12. 2003.

Z takto zjištěného skutkového stavu doplněného o informace o zemi původu (Bulharsko) stěžovatele vycházel jak správní orgán tak i soud, a závěr o tom, že stěžovatel sám neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu.

Namítá-li stěžovatel, že správní orgán porušil v kasační stížnosti vyjmenovaná ustanovení správního řádu, nelze se k této námitce blíže vyjádřit, neboť stěžovatel neuvedl, v čem konkrétně pochybení správního orgánu spatřuje. Pokud stěžovatel dále namítal, že v průběhu řízení nebyl zjištěn správně a úplně stav věci, neboť situace v Bulharsku byla posuzovaná jen na základě podkladů, které jsou založeny ve správním spisu, je třeba uvést, že stěžovatel již neuvedl, v čem jsou podklady, z nichž správní orgán i soud vycházely, nedostačující, a ani žádné doplnění důkazního řízení v průběhu správního řízení ani v žalobě

nenavrhoval. K takto nekonkrétnímu tvrzení stěžovatele, který sice v obecné rovině podklady o zemi původu, z nichž vycházely správní orgány i soud, zpochybňuje, avšak dále neuvádí, v čem jsou tyto informace nepravdivé nebo nepřesné, se nelze blíže vyjádřit.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Shledal naopak, že zjištění učiněná správním orgánem, vycházejí ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel a z informací o zemi původu stěžovatele. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl správním orgánem porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí správního orgánu bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud sdílí rovněž závěry správního orgánu i soudu, které tyto orgány zaujaly při právním posouzení věci. Především je nutno zdůraznit, že stěžovatelova žádost byla zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, nebude-li prokázáno, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.

Podle ustanovení § 2 odst. 1 téhož zákona bezpečnou zemí původu se rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, a) v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů, b) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12, c) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, d) který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv.

V tomto směru je třeba uvést, že správní orgán v odůvodnění rozhodnutí vyčerpávajícím způsobem doložil, z jakých důvodů považuje Bulharsko za bezpečnou zemi původu. Svůj názor v tomto směru opřel o Dokument oddělení zahraničních vztahů a informací odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR za rok 2002, o zprávu MZV USA vydanou v roce 2002 a zprávu ČTK ze dne 24. 9. 2003. Z výše uvedených závěrů obsažených v rozhodnutí žalovaného lze dovodit, že Bulharsko splňuje znaky bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu, a to jak objektivně, tak i subjektivně, vůči účastníku řízení samotnému. Jak již bylo výše uvedeno, obava z pronásledování soukromých osob není důvodem pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu a navíc nebylo v případě stěžovatele prokázáno, že by politický systém Bulharska nedával svým občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů. V posuzované věci sice stěžovatel uvedl, že se na policii obrátil, avšak nevyčkal vyřešení svého případu a odjel do České republiky. Nebylo tedy prokázáno, že by stěžovatel využil všechny možnosti, které mu dává právní systém Bulharska k ochraně jeho práv.

Popisuje-li stěžovatel v kasační stížnosti to, že mocenské orgány Bulharska se nevěnují svým úkolům a nejsou schopny zajistit ochranu svým občanům před vysokým stupněm kriminality, a stěžovatel nemůže bez přímého ohrožení života vykonávat své zaměstnání, nelze s tímto tvrzením souhlasit. Uvedené tvrzení je jednak v rozporu s tím, co bylo zjištěno z objektivních podkladů o zemi původu, a jednak je třeba vycházet z toho, že nevyčkal-li stěžovatel v této konkrétní věci postupu policie, nelze z jeho hypotetických

závěrů dovozovat, že orgány v zemi původu nebyly schopny ochranu před vyhrožováním soukromých osob poskytnout.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že správní orgán i soud postupovaly správně, pokud na základě výše uvedeného skutkového stavu dospěly k závěru, že stěžovatelova žádost je zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v posuzované věci nebyly prokázány důvody kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Kasační stížnost nepovažuje za důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl po poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a stěžovatel neměl s kasační stížností úspěch.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu